

VIỆT NAM VÀ TIẾN TRÌNH HỘI NHẬP KINH TẾ QUỐC TẾ: TỪ ĐỔI MỚI ĐẾN VƯỜN MÌNH TRONG KỶ NGUYÊN MỚI*

Vietnam's international economic integration: from Doi Moi to an Era of National Rise

BÙI THỊ HỒNG NGỌC
NGUYỄN NGỌC MINH AN

*B*ài viết phân tích tiến trình hội nhập kinh tế quốc tế của Việt Nam qua bốn giai đoạn từ sau Đổi mới (1986) đến nay. Kết quả nghiên cứu chỉ ra rằng, lộ trình mở cửa đúng đắn đã đưa Việt Nam trở thành trung tâm sản xuất - xuất khẩu quan trọng trong chuỗi giá trị toàn cầu. Tuy nhiên, bài viết cũng chỉ rõ những điểm nghẽn về giá trị gia tăng thấp, phụ thuộc FDI và sự chậm trễ trong chuyển đổi số, xanh hóa. Trên cơ sở đó, tác giả đề xuất nhóm giải pháp nâng cao năng lực nội sinh và vị thế chiến lược của Việt Nam nhằm thích ứng với bối cảnh địa chính trị mới.

Từ khóa: chính sách mở cửa, thương mại đa phương, FDI, hiệp định thương mại tự do thế hệ mới.

This article examines Viet Nam's international economic integration across four phases since the post-Doi Moi (1986) to the present. The findings indicate that a well-calibrated opening-up strategy has positioned Viet Nam as a key manufacturing and export hub within global value chains. However, the study also identifies persistent bottlenecks, including low domestic value added, dependence on foreign direct investment, and delays in digital transformation and green transition. Building on these insights, the article proposes policy measures to strengthen endogenous capabilities and enhance Viet Nam's strategic position in response to the evolving geopolitical landscape.

Keywords: open-door policy, multilateral trade, foreign direct investment, deep integration free trade agreement.

1. Mở đầu

Hội nhập kinh tế quốc tế là một quá trình mở rộng và gia tăng sự liên kết giữa nền kinh tế quốc gia với nền kinh tế thế giới thông qua thương mại, đầu tư, dịch chuyển lao động và công nghệ. Theo quan điểm lý luận, hội nhập không chỉ là phương tiện thúc đẩy tăng trưởng mà còn là một chiến lược phát triển lâu dài, giúp nâng cao hiệu quả phân bổ nguồn lực, cải thiện năng suất, tiếp nhận công nghệ và mở rộng thị trường.

Đối với các quốc gia đang phát triển như Việt Nam, hội nhập kinh tế quốc tế là điều

Bùi Thị Hồng Ngọc, ThS., Viện Kinh tế Việt Nam và Thế giới; Nguyễn Ngọc Minh An, ThS., Trường đại học Mở Hà Nội.

* Bài viết này là sản phẩm của nhiệm vụ khoa học cấp cơ sở “Hội nhập kinh tế quốc tế của Việt Nam trong bối cảnh mới: cơ hội, thách thức và kiến nghị chính sách” do ThS. Bùi Thị Hồng Ngọc làm chủ nhiệm, Viện Kinh tế Việt Nam và Thế giới chủ trì.